Rok VIII. Listopad—Grudzień 1932 Nr. 11—12.

WIADOMOŚCI KONTROLI SKARBOWEJ

ORGAN ZAWODOWY
STOWARZYSZENIA URZĘDNIKÓW KONTROLI SKARBOWEJ
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Adres Redakcji i Sekretarjatu Stowarzyszenia Urzędników Kontroli Skarbowej: Warszawa, ul. Koszykowa 45 m. 8. Telefon 815-93. Konto P. K. O. № 1444

Warunki prenumeraty: Członkowie Stowarzyszenia U. K. S. otrzymują pismo bezpłatnie. Dla nieczłonków cena egz. 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Cała strona 60 zł., pół strony 35 zł., 1/4 strony 20 zł.

Wszystkim Kolegom oraz Czytelnikom „Wiadomości Kontroli Skarbowej“ Zarząd Główny S. U. K. S oraz Redakcja życzą pomyślności w Nowym 1933 Roku

W sprawie nieuzasadnionych pogłosek o zniżce płac.

W dniu 10 grudnia 1932 r. została przyjęta przez p. Ministra Skarbu prof. Zawadzkiego delegacja Międzyzwiązkowego Komitetu Pracowników Państwowych, przedstawiając Panu Ministrowi następujące sprawy:

1) Sprawę pogłosek o zamierzonych obniżkach uposażeń pracowników państwowych.

2 Sprawę awansów i przemianowań.

Odpowiadając delegacji, Pan Minister oświadczył, że pogłoski o rzekomym zamiarze obniżenia płac pracowników państwowych *są świadomie szerzonem kłamstwem*. Pan Minister z całą stanowczością podkreślił, że Rząd nie nosił i nie nosi się z zamiarem obniżenia uposażeń, upoważniając równocześnie delegację do demontowania tych pogłosek na swoich terenach.

W dalszym ciągu Pan Minister zakomunikował, że sprawa reorganizacji administracji jest bardzo posunięta i po jej ukończeniu zostanie również załatwiona sprawa awansów i przemianowań na stałe.

Z działalności Zarządu Głównego.

Dnia 26 i 27 listopada 1932 r. w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Koszykowej Nr. 45 w Warszawie odbyło się dwudniowe plenarne posiedzenie Zarządu Głównego, na które przybyli wszyscy Koledzy Członkowie Zarządu Gł. S. U. K. S. z wyjątkiem Kol. Dziekana — Kol. Dziekan nieobecność swą usprawiedliwił.

Sprawozdanie z działalności Prezydjum wygłosił Kol. Woropaj dzieląc je na 3-y części, 1-a dotycząca działalności ogólnej, wykonania zaleceń i uchwał Walnego Zjazdu i plenum Zarządu Gł. oraz stosunków międzyzwiązkowych — 2) dotycząca wyłącznie reorganizacji Kontroli Skarbowej i 3) dotycząca Domu Wypoczynkowego w Jamnej—Sprawozdanie te uzupełnili Członkowie Prezydjum Kol. Gliński i Wierzbowski — Sprawozdanie Kasowe oraz z wykonania budżetu złożył Kol. Skarbnik Wędołowski.

Kol. Woropaj w przemówieniu swem podniósł, że Prezydjum z jednej strony dążyło do wykonania przekazanych mu przez Walny Zjazd uchwał i zaleceń, z drugiej zaś pilnie śledziło bieg spraw tak na terenie stowarzyszeniowym, jak i ministerjalnym i czuwało wedle sił i możności, aby Kontrola Skarbowa nie była zaskoczona przykremi niespodziankami.

Dla zrealizowania celu pierwszego Prezydjum opracowało odpowiedni memorjał, o którym wspominaliśmy już w poprzed-

nim numerze naszego czasopisma i wręczyło go Panu Ministrowi, Panu Szefowi Biura Personalnego i Panu Dyrektorowi Departamentu VI.

Ponadto Prezydjum interwenjowało u Władz w poszczególnych sprawach i uzyskało audjencję u Pana Vice-Ministra Skarbu Jastrzębskiego, Szefa Biuro Personaln. Węgrzynowskiego i Dyrektora Depart. VI p. Widomskiego.

Dla zrealizowania drugiego celu Prezydjum przez swych delegatów brało czynny udział w pracy Międzyzwiązkowego Komitetu Porozumiewawczego Pracowników Państwowych dążąc do zbliżenia wszystkich pracowników państwowych na terenie jednej centrali, oraz wytworzenia najbardziej harmonijnej współpracy wszystkich związków i stowarzyszeń pracowników państwowych.

W szczególności dążenie to obejmuje najbardziej do nas zbliżone Stowarzyszenia S. U. S. i S. U. P., współpracujące na terenie Międzyzwiązkowego Komitetu.

W związku z różnemi zarzutami pod adresem Kontroli Skarbowej Prezydjum przystępuje do opracowania memorjału, mającego za cel wykazać jak wiele pracy musi wykonywać Kontrola Skarbowa, ile w tej pracy jest zbytecznego balastu niepotrzebnie obciążającego naszych Kolegów. — Kol. Prezes podkreślił tu znaczenie współdziałania wszystkich Kolegów przez dostarczenie odpowiednich informacyj.

W sprawie Domu Wypoczynkowego w Jamnej sprawozdanie dotyczyło wykonania umowy przez dzierżawcę, wykonanych prac oraz robót, które niezbędnie należy wykonać a ponadto administracji „Domem" na przyszłość.

Wprawdzie sprawa wydzierżawienia pensjonatu była przedstawiana na Walnym Zjeździe Delegatów w r. 1932, ale Prezydjum uważało za stosowne zapoznać Kol. Członków Zarządu ze szczegółami umowy. Dzierżawca zobowiązał się wypłacić nam 8000 zł tenuty. Dzierżawa zawarta została na rok jeden od 24 maja 1932 do 23 maja 1933 r.

Dzierżawca ma w umowie zastrzeżone prawo przystosowania pensjonatu do sezonu zimowego, po uzgodnieniu typu pieców z Zarządem Gł. Z powodu panującego kryzysu jednak z tego upoważnienia korzystać nie zamierza. Przez cały czas trwania umowy t. j. do dnia 23 maja 1933 r. Dzierżawca obowiązany jest dozorować budynku oraz strzec ruchomości, w tym celu utrzymuje i opłaca stróża. Na zabezpieczenie zwrotu ruchomości w należytym stanie złożył dzierżawca zabezpieczenie hipoteczne w wysokości 15.000 zł. Budynki oraz ruchomości są ubezpieczone na wypadek ognia, ruchomości zaś ponadto na wypadek kradzieży w tow. ubezpieczeniowym „Vesta". Przypomnienia te dotyczą działalności poprzedniego Zarządu i odnoszą się do czasów z przed ostatniego Walnego Zjazdu Delegatów. Dzierżawca

z umówionej tenuty wypłacił 7000 zł i złożył podanie o zbonifikowanie mu 1000 zł z tego powodu, że sezon 1932 był b. zły.

Sprawa ta musi być przedmiotem odpowiedniej uchwały.

Tyle zawierało sprawozdanie Prezydjum co do obecnego dzierżawcy p. Jana Sokołowskiego, co do innych spraw Domu Wypoczynkowego Prezydjum poinformowało Kolegów, że uzyskano ze Starostwa pozwolenie na prowadzenie pensjonatu (w roku ubiegłym takiego pozwolenia nie było) oraz spowodowano, aby starostwo wydało orzeczenie, co do niezbędnych poprawek kanalizacji, gdyż projekt zastosowania pewnego systemu oczyszczania ścieków był zatwierdzony przez Województwo, ale nie uzgodniony z warunkami terenowemi.

Odbyła się Komisja na miejscu i starostwo wyda swą opinję w najbliższym czasie. W sprawie gospodarowania funduszami odpowiednie sprawozdanie złożył Kol. Skarbnik przedstawiając, że gospodarka Prezydjum jest b. oszczędna i zgodna z uchwalonym przez Walny Zjazd preliminarzem.

Wywiązała się dyskusja nad sprawozdaniem Prezydjum przyczem Kol. Członkowie Zarządu podkreślali w swych przemówieniach te sprawy, na które Prezydjum powinno zwrócić specjalną uwagę. W szczególności upoważniono Prezydjum do opracowania i przedstawienia Panu Ministrowi memorjału w sprawie warunków pracy Kontroli Skarbowej, z tem, że należy wezwać wszystkie koła S. U. K. S. do nadesłania swych uwag. 2) w Międzyzwiązkowym Komitecie Porozumiewawczym Pracowników Państwowych, dążyć do jaknajwiększego zbliżenia i zcementowania organizacji, przyczem koledzy delegaci powinni dbać, aby każde wystąpienie tej organizacji należycie uwzględniało interesy Kolegów z prowincji. 3) należy wnieść memorjał o przyznanie dodatków funkcyjnych za kierownictwo dla Urzędników Kontroli Skarb., 4) od dłużników, którzy nie wpłacili zaciągniętych pożyczek, ściągnąć je drogą sądową, w wyjątkowych tylko wypadkach uwzględniając trudne warunki płatności.

Sprawozdanie Prezydjum Zarz. Gł. S. U. K. S. przyjęto jednomyślnie.

Zastanawiając się nad dalszą administracją naszym Domem Wypoczynkowym, Kol. Kossowski i Jaworski proponowali niezależnie od dzierżawcy osadzić na stałe w Domu Wypoczynkowym administratora, indendenta, czy też poprostu dozorcę, któryby miałby za zadanie dbać o nasz majątek. Wobec tego, że większość Kolegów uznała, iż obecność takiego administratora nie dałaby dodatnich wyników, a groziłaby przykrościami i ewentualnemi nieporozumieniami z dzierżawcą, wnioski Kol. Kossowskiego i Jaworskiego większości nie uzyskały. Na wniosek Kol. Kozłowskiego zebrani upoważnili Prezydjum do wykonania w Domu Wypoczynkowym niezbędnych robót z tem, że inwestycje należy odłożyć do czasu poprawienia się sytuacji. Pewien wyjątek zrobiono tu dla Kol. Jastrzębskiego, który zapropono-

wał uporządkowanie terenu przez założenie zniszczonego ogrodzenia od frontu (z drutu kolczastego) oraz usypanie tarasów na stoku wzgórza. Potrzebne fundusze ma uzyskać Kol. Jastrzębski drogą sprzedaży, specjalnie na ten cel, odpowiedniej ilości cegiełek. Wobec zadeklarowania przez Kol. Jastrzębskiego chęci zajęcia się tą sprawą Zarząd Główny postanowił propozycję akceptować, z tem, ża Kol. Jastrzębski odpowiada za wykonanie, a Zarząd żadnych funduszów nie asygnuje.

Ponadto postanowiono rozpisać konkurs i w roku 1933 Dom Wypoczynkowy jeszcze wydzierżawić, prośbę zaś obecnego dzierżawcy p. Sokołowskiego o zbonifikowanie 1000 (jednego tysiąca) zł ze względu na małą frekwencję gości, załatwić odmownie.

W ten sposób zebrani ustalili szemat postępowania na przyszłość dla Prezydjum Zarządu Gł. co do administracji Domem Wypoczynkowym.

W związku z tym Domem poruszano jeszcze sprawę — sprawę komisji powołanej na podstawie uchwały Walnego Zjazdu celem ostatecznego zamknięcia rachunków b. „Komisji budowy i utrzymania Domu Zdrowia". Powołana Komisja pod przewodnictwem Kolegi J. Gałdyna rozpatrzyła wszystkie dokumenty, przyznała, że referaty b. komisji rewizyjnej i b. członków Zarządu Gł. są zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, i przekazała cały materjał do ostatecznego zamknięcia Zarządowi Gł.

Obawiając się być posądzonym o pewną stronniczość, jak to miała miejsce w roku ubiegłym Zarząd Gł. postanowił prosić Komisję, by dzieło swe doprowadziła do końca i te rachunki ostatecznie zamknęła.

Na tem załatwiono wszystkie sprawy dotyczące Domu Wypoczynkowego i przystąpiono do dyskusji nad dalszymi punktami porządku dziennego, przyczem zastanawiano się, czy korzystając z odpowiedniej uchwały Walnego Zjazdu Delegatów należy wprowadzać pewne, drobne zresztą, poprawki statutowe (ilość członków Zarządu). Po dyskusji postanowiono ze względu na wchodzącą w życie nową ustawę o Stowarzyszeniach zmianę statutu odroczyć do Walnego Zjazdu Delegatów. Ten rodzaj załatwienia znajduje swoje usprawiedliwienie w tem, że proponowana zmiana statutu dotyczyła tylko ilości członków Zarządu Głównego.

Zastanawiając się nad sprawą czasopisma zebrani postanowili redakcję „Wiadomości Kontroli Skarbowej" powierzyć Komitetowi redakcyjnemu, złożonemu z Kolegów Prezesa Woropaja, Glińskiego i Wędołowskiego, ściślejsze prace zaś związane z wydawnictwem czasopisma Kol. Wierzbowskiemu.

Koledzy członkowie Zarządu Gł. wypowiedzieli przytem swe zdanie co do artykułów jakie pragnęliby widzieć w czaso-

piśmie, a więc przedewszystkiem artykuły dyskusyjne o wartości pracy Kontroli Skarbowej dla Skarbu Państwa oraz sposobach usprawnienia służby w terenie, następnie artykuły zachęcające do pracy społecznej, wskazówki i rady w tym kierunku, jak również w kierunku organizowania przez Koła obchodów, uroczystości i zabaw. Również wezwano Komitet redakcyjny do dalszego umieszczania artykułów fachowych, ustaw i rozporządzeń dotyczących prac Kontroli Skarbowej.

W czasie dyskusji nad czasopismem poruszono sprawę komunikatów w sprawie ostatecznej likwidacji sprzedaży cegiełek na „Dom Zdrowia". Uchwalono złożyć Kol. Kossowskiemu podziękowanie za energiczną i wydatną pracę na stanowisku przewodniczącego Komitetu Emisji Cegiełek.

Poprzednie Walne Zjazdy Delegatów, pragnąc uczcić 10-cio lecie odzyskania niepodległości, ustanowiły specjalne stypendja wypłacane dzieciom Kolegów naszych, uczęszczającym do wyższych uczelni, uważając tę uchwałę za słuszną i nader ważną Zarząd Gł. postanowił nadal stypendja wypłacać. Rozpatrzono nadesłane na konkurs podania i wakujące stypendjum postanowiono nadać Kol. Jastrzębskiemu.

Zaakceptowano dokonane przez Prezydjum wypłaty zapomóg, narazie jednak, ze względu na nawał podań, a z drugiej strony brak funduszów, przyznawanie zapomóg odroczono.

Kol. Gliński poruszył sprawę przekształcenia Międzyzwiązkowego Komitetu Porozumiewawczego Pracowników Państwowych na organizację (centralę) stałą, opartą na odpowiednim statucie. Po dyskusji Zarząd Główny na wniosek Kol. Jaworskiego całkowicie zaakceptował dotychczasową politykę Prezydjum Zarz. Gł. S. U. K. S. na terenie międzyzwiązkowym i upoważnił do kontynuowania tej pracy na przyszłość.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Kol. Prezes posiedzenie zamknął dziękując zebranym za przybycie, oraz gorące zainteresowanie sprawami Stowarzyszenia.

CZYTAJCIE I ROZPOWSZECHNIAJCIE TYGODNIK „JUTRO PRACY", JEDYNY, NIEZALEŻNY ORGAN PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH, PRYWATNYCH I SAMORZĄDOWYCH.

Z otrzymanej korespondencji

Redakcja „Wiadomości Kontroli Skarbowej" otrzymała od jednego z kolegów list, poruszający sprawy, dotyczące ogółu kolegów i dlatego podaje go poniżej.

Nawiązując do odezwy Zarządu Głównego S. U. K. S., wspomniany kolega pisze: „O „kryzysie" wiemy wszyscy dobrze... aż za dobrze. Wiemy również, że nikt nie zdaje sobie sprawy jasno z tego, co to jest „kryzys", skąd się wziął i gdzie się podzieje. To jedno pewne, że „kryzys" sprawili ludzie i ludzie muszą go odrobić: sam przez się nie minie, lecz trzeba coś uczynić, coś przedsięwziąć, aby go usunąć. Wielki to błąd czekać u morza pogody. Niestety, ten właśnie błąd popełniają „wszyscy".

Nie wdając się w ocenę „kryzysu" z punktu światowego, pragnąłbym zastanowić się nad tem, w czem my, urzędnicy, moglibyśmy przyczynić się ku jego złagodzeniu.

Sądzę, że moglibyśmy uczynić stosunkowo wiele, dążąc stale i wytrwale do oszczędności czasu, trudu, nerwów sobie i obywatelom, których obsługujemy, dbając o interesy skarbu zarówno, jak społeczeństwa. Sprawność administracji w drobiazgach i szczegółach codziennego życia — oto prawdziwa oszczędność.

Natomiast w życiu widzimy konspirowanie zarządzeń Władzy przed tymi, którzy obowiązani są przestrzegać wykonania tych zarządzeń, co nie oszczędnością jest, lecz sknerstwem: nadmierne ograniczanie uposażeń co jest również sknerstwem, a przysłowie słusznie ostrzega, że skąpy dwa razy traci. Obciążanie nadmiernemi, a może zbędnemi obowiązkami jest znów marnotrawstwem.

Nie jestem prawnikiem, lecz coś mi się zdaje, że przyjęta jest zasada, iż Władza, prawa ustanawiająca, obowiązana jest prawa przez się wydane obywatelom należycie ogłosić, że zatem obowiązkiem jest Władzy o zarządzeniach powiadomić przedewszystkiem swych urzędników. Tymczasem sprawa rozsyłania urzędnikom D. U. R. P. lub D. U. M. S. jest dziwnie zagmatwana. Dla rzekomej oszczędności Dziennik Ustaw nie jest rozsyłany. Natomiast dopuszcza się marnotrawstwo rozsyłania Dziennika Urzędowego, nie zawierającego w ostatnich czasach żadnych przepisów. A przecież sprawa mogłaby być rozwiązana celowo, trzeba tylko, aby się tem ktoś zajął. Można np. rozsyłać Dziennik Ustaw tylko wówczas, gdy zawiera ważne, a obszerne zarządzenia i tylko zainteresowanym, za specjalnym zapotrzebowaniem Izby, zarzucając rozsyłanie Dziennika Urzędowego. Można drobniejsze zarządzenia rozsyłać powielone, jako okólniki. Sprawę tę może opracować i przedstawić Władzom Zarząd Główny S. U. K. S., używszy m. in. argumentu, że w przykre

położenie stawia się urzędnika, gdy o ważnych zarządzeniach dowiaduje się ostatni, gdy informują go obywatele wówczas, gdy urzędnik właśnie winien informować obywateli, że czyni to ujmę powadze Władzy i urzędu.

Zamiast tego Zarząd Gł. S. U. K. S. wzywa członków do pilnego wpłacania składek, gdyż potrzebny jest fundusz na publikowanie zarządzeń Władzy...! Za nasze złotówczyny...! Nasuwa się tu jeszcze kalkulacja, co się lepiej opłaci: nabyć parę numerów do roku po złotówce, czy płacić stałe składki miesięczne?

Przy sposobności pozwolę sobie przedłożyć Zarządowi S. U. K. S. do załatwienia inną jeszcze sprawę.

Weszło w zwyczaj — miły dla jednych, a dla drugich — mniej, wyprawiać przełożonym, wychodzącym do emerytury, czy inaczej, pożegnalne uroczystości z pamiątkowemi upominkami składkowemi. Składki są dobrowolne, a jakże. Odbywa się to tak, że od kogoś „zgóry" odbiera się wezwanie, nawet z gotową listą składek, z wyszczególnionemi imionami, mających uiścić „dobrowolną" składkę. I jakżeż się tu wymówić od takiego uprzejmego wezwania? Jak nie wziąć udziału w „herbatce" której nie będzie się piło, we wręczeniu podarku, którego nie będzie się nawet widziało? Aby się przytem komuś nie narazić? Karota — nieunikniona. A jednak dla drobnych urzędnikow już należycie „obciętych", a obowiązkami obciążonych, te „dobrowolne" złotówki stanowią odczuwalną różnicę. Rzeczą S. U. K. S. i jego Zarządu jest uczynić przedstawienie, że takie postępowanie jest nieprzyzwoite i winno być wyraźnie i stanowczo zakazane.

Z takiemi sprawami drobny urzędnik odezwać się nie może, a przynajmniej obawia się. Od tego posiadamy Stowarzyszenie i jego Zarząd, aby takie sprawy ujął w swe dłonie i należycie „upomniał się o nasze prawa". Gładkie ich przeprowadzenie wzbudzi w stowarzyszonych zaufanie, że gdy nastaną „wielkie zmiany", znajdziemy się na wysokości zadania".

Umieszczając powyższy list Kolegi, Redakcja zwraca uwagę na sprawozdanie z działalności Zarządu z niniejszego numeru „Wiad. Kontroli Skarb." oraz stwierdza, że składanie upominków ustępującym przełożonym jest oddawna zabronione przez Władze naczelne na skutek odpowiednich wystąpień stowarzyszeń urzędniczych. O ile fakty podobne mają miejsce, Stowarzyszenie mogłoby interwenjować tylko w konkretnych, stwierdzonych wypadkach.

Wobec licznych zapytań Kolegów o nowe przepisy dotyczące Stowarzyszeń drukujemy poniżej

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 27 października 1932 r.

Prawo o stowarzyszeniach.

D. U. R. P. Nr. 94/32.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Prawo niniejsze reguluje prawny byt stowarzyszeń, jako dobrowolnych trwałych zrzeszeń o celach niezarobkowych

Art. 2. Obywatele polscy mają prawo łączyć się w stowarzyszeniach, których cele, ustrój i działalność nie sprzeciwiają się prawu i nie zagrażają bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu.

Uprawnienie to służy osobom w wieku od lat 18, o ile przepisy niniejsze nie przewidują wyjątków.

Występować w charakterze założycieli, jak również wchodzić w skład zarządu stowarzyszenia, mogą tylko osoby zdolne do działań prawnych.

Młodzież szkolna, z wyjątkiem młodzieży szkół wyższych, nie może należeć do stowarzyszeń.

Młodzież nieszkolna w wieku od lat 14 do 18 może, za zgodą swych prawnych opiekunów, należeć do stowarzyszeń, nie biorąc jednak udziału w głosowaniu uchwał i nie korzystając z uprawnień wyborczych.

Art. 3. Wojskowi w służbie czynnej mogą należeć do stowarzyszeń tylko za zezwoleniem władz wojskowych, na warunkach określonych przez Ministra Spraw Wojskowych; nie mogą przytem oni być poddani ani balotażowi ani sądom koleżeńskim w jakiejkolwiek formie.

Szczególne ograniczenia prawa należenia do stowarzyszeń niektórych kategoryj osób określają przepisy specjalne.

Art. 4. Cudzoziemcy mogą również łączyć się w stowarzyszeniach przewidzianych w niniejszem prawie.

Rozporządzenie Rady Ministrów, wydane na wniosek Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Spraw Zagranicznych, może wprowadzić odmienne zasady dla stowarzyszeń cudzoziemców, oraz w kwestji udziału cudzoziemców w stowarzyszeniach i ich władzach.

Tymże trybem będzie uregulowana sprawa stowarzyszeń o charakterze międzynarodowym, jeżeli szczególne potrzeby, związane z ich organizacją i funkcjonowaniem na obszarze Polski, nie dadzą możności zastosować do nich ogółu przepisów niniejszego prawa.

Art. 5. Nie wolno nikogo zmusić do tego, aby wziął lub nie wziął udziału w stowarzyszeniu. Nie wolno także ograniczać możności wystąpienia ze stowarzyszenia.

Przeciwne temu postanowienia statutów i regulaminów oraz uchwały i zobowiązania są niedopuszczalne i nieważne.

Wolność wystąpienia ze stowarzyszenia nie wyklucza ustanowienia w statucie stowarzyszeń, posiadających osobowość prawną, obowiązku zapłaty składek członkowskich za czas do końca roku gospodarczego.

Przepisy ust. 1—3 nie dotyczą stowarzyszeń, które powstają z incjatywy władz, działających w tym kierunku na mocy przepisów prawa publicznego.

Art. 6. Zakazanem jest:

a) tworzenie stowarzyszeń, przyjmujących zasadę bezwzględnego posłuszeństwa członków władzom stowarzyszenia,
b) łączenie w stowarzyszeniu celów wychowania fizycznego, gimnastycznych lub sportowych z celami politycznemi.

Art. 7. Stowarzyszenia funkcjonarjuszów państwowych podlegają przepisom niniejszego prawa.

Stowarzyszenia te nie mogą mieć celu lub ustroju, oraz stosować środków działania, niedających się pogodzić z przepisami służbowemi i wymaganiami służby.

Przepisy ust. 1 i 2 stosują się również do innych pracowników państwowych, których stosunek służbowy ma charakter publiczno-poprawny.

Art. 8. Żadne stowarzyszenie nie ma prawa czynić przedmiotem rozważania swych sądów koleżeńskich albo przedmiotem swych uchwał, względnie w inny sposób piętnować, działalności służbowej funkcjonarjusza państwowego, będącego członkiem stowarzyszenia, zanim właściwe do oceny tej działalności władze przełożone funkcjonarjusza, względnie instytucje dyscyplinarne lub sądy karne, nie potępiły tej działalności przez wymierzenie kary.

Art. 9. Przepisom niniejszego prawa nie podlegają:

a) zakony i kongregacje duchowne oraz inne zrzeszenia, mające wyłącznie i bezpośrednio na celu wykonywanie

kultu religijnego prawnie uznanych kościołów i związków religijnych;

b) komitety, powstające celem przygotowania wyborów do instytucyj prawno-publicznych, gdy wybory są oparte na ustawach lub zarządzeniach władz — od dnia zarządzenia wyborów do ukończenia czynności wyborczych;

c) związki zawodowe pracownicze, będące przedmiotem osobnych przepisów, z wyjątkiem postanowień zawartych w art. 11 ust. 2, art. 15, 17 i 59;

d) przewidziane przez prawo przemysłowe korporacje i ich związki, oraz związki, grupy i organizacje przemysłowców, powołane do życia przez Ministra Przemysłu i Handlu na podstawie szczególnych upoważnień ustawowych;

e) stowarzyszenia akademickie, zakładane zgodnie z przepisami o szkołach akademickich, oraz stowarzyszenia młodzieży szkolnej, tworzone w obrębie innych szkół, a znajdujące się pod dozorem władz szkolnych;

f) stowarzyszenia ściśle wojskowe, związane z pełnieniem służby w wojsku, a zakładane przez wojskowych w czynnej służbie za zezwoleniem władzy wojskowej;

g) spółdzielnie z wyjątkiem działalności, o której mowa w art. 11.

Art. 10. Rozporządzenie Rady Ministrów może na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wprowadzić odmienne zasady dla stowarzyszeń o celach religijnych i wyznaniowych, niepodpadających pod postanowienia art. 9 pkt. a.

Art. 11. Spółdzielnie, o ile uprawiają działalność kulturalną, w zakresie tej działalności podlegają przepisom art. 12, 13, 14, 15 i 17 niniejszego prawa z tem, że przez „założenie", o którem mowa w art. 12, 13 i 14 należy rozumieć rozpoczęcie uprawiania działalnościkulturalnej, a przez „rozwiązanie się" w art. 13 także przypadek zaniechania tej działalności.

Związki zawodowe pracownicze mają obowiązek dostarczać powiatowej władzy administracji ogólnej miejsca ich siedziby na jej żądanie danych co do składu swego zarządu, oraz podlegają przepisom art. 15 i 17 z tem, że przez bezpośrednią władzę nadzorczą, o której mowa w art. 15, należy rozumieć wspomnianą powiatową władzę administracji ogólnej.

Rozdział II.

Stowarzyszenia zwykłe.

Art. 12. Osoby w liczbie co najmniej 3, pragnące założyć stowarzyszenie zwykłe, zgłaszają o tem na piśmie powiatowej władzy administracji ogólnej miejsca przyszłej siedziby stowarzyszenia, jako bezpośredniej władzy nadzorczej, podając: 1)

nazwę stowarzyszenia, jego cel i środki działania, 2) teren działalności, oraz siedzibę stowarzyszenia, 3) swoje imiona i nazwiska, oraz miejsce zamieszkania, 4) sposób powoływania zarządu, 5) sposób wstępowania i ustępowania członków, 6) sposób rozwiązania się stowarzyszenia.

Art. 13. Jeżeli w ciągu 4 tygodni od zgłoszenia władza nie zakaże założenia stowarzyszenia, względnie przed upływem tego terminu stwierdzi, że niema zastrzeżeń co do jego założenia, może ono rozpocząć działalność.

W ciągu 2 tygodni od rozpoczęcia działalności stowarzyszenia jego zarząd obowiązany jest podać do wiadomości władzy swój skład oraz miejsce zamieszkania jego członków a także adres lokalu, który ma służyć stowarzyszeniu za siedzibę.

Postanowienia powyższe mają zastosowanie również co do obowiązków zgłaszania zmiany okoliczności, o których mowa w art. 12 pkt. 1, 2, 4, 5 i 6 oraz zmian składu zarządu i adresu stowarzyszenia.

W przypadku rozwiązania się stowarzyszenia ostatni jego zarząd obowiązany jest zgłosić o tem władzy w ciągu 2 tygodni od powzięcia uchwały rozwiązującej.

Art. 14. Władza należycie umotywowaną decyzją zakaże założenia stowarzyszenia, jeżeli jego istnienie nie da się pogodzić z prawem albo może spowodować zagrożenie bezpieczeństwa, spokoju lub porządku publicznego.

Art. 15. Bezpośrednia władza nadzorcza może wezwać zarząd stowarzyszenia do dostarczenia jej odpisu protokółu posiedzenia lub treści powziętej uchwały, jeżeli te były spisywane, oraz może w lokalu stowarzyszenia przeglądać prowadzone akta, księgi i posiadane dokumenty, jak również sporządzać z nich notatki, odpisy i wyciągi, a także uprzednio wzywać zarząd do okazania ich w dokładnie określonym przez nią czasie.

Zarząd obowiązany jest prowadzić, utrzymując w stanie aktualności, imienny spis członków stowarzyszenia, ze wskazaniem przynależności państwowej i dostarczać władzy na jej żądanie danych z tego spisu.

Art. 16. Jeżeli działalność stowarzyszenia wykracza przeciwko obowiązującemu prawu, ustalonym dla stowarzyszenia zakresowi i sposobom działania, jeżeli stowarzyszenie wogóle nie odpowiada warunkom swego prawnego istnienia albo też zagraża bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu — bezpośrednia władza nadzorcza, stosownie do okoliczności, może należycie umotywowaną decyzją bądź udzielić mu upomnienia, bądź zażądać usunięcia dostrzeżonych uchybień, w szczególności cofnięcia niedopuszczalnych uchwał, pod rygorem zawieszenia względnie rozwiązania stowarzyszenia, wyznaczając w tym celu odpowiedni termin, bądź wprost zawiesić działalność a następnie rozwiązać stowarzyszenie Decyzja o zawieszeniu jest natychmiast wykonalna.

W razie nierozwiązania stowarzyszenia w ciągu 2 miesięcy od zawieszenia jego działalności, zawieszenie to traci moc.

Art. 17. Jeżeli działalność jednego ze zrzeszeń, o których mowa w art. 11, została skierowana do przestępstwa albo zagraża bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu, wówczas powiatowa władza administracji ogólnej w miarę okoliczności może bądź zażądać od władz zrzeszenia usunięcia stanu zagrażającego, bądź zawiesić działalność zrzeszenia i wnieść o rozwiązanie zrzeszenia do właściwego sądu okręgowego, który rozstrzyga przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów postępowania karnego. W tym przypadku zawieszenie ma moc do chwili wydania przez sąd decyzji w sprawie rozwiązania zrzeszenia.

Art. 18. Stowarzyszenia, powstające trybem artykułów 12 i 13, nie mogą:

a) zakładać oddziałów,
b) łączyć się w związki stowarzyszeń,
c) przyjmować w poczet swoich członków osoby prawne,
d) korzystać z ofiarności publicznej, albo z zapomóg, udzielanych przez władze lub instytucje publiczne.

Trybem art 12 i 13 nie mogą powstawać:

a) związki stowarzyszeń,
b) stowarzyszenia funkcjonarjuszów państwowych i innych pracowników państwowych, których stosunek służbowy ma charakter publiczno-prawny — poświęcone popieraniu ich interesów zawodowych.

Rozdział III.

Stowarzyszenia zarejestrowane.

Art. 19. Osoby w liczbie co najmniej 15, względnie stowarzyszenie zwykłe, liczące co najmniej 15 członków, pragnące założyć stowarzyszenie, posiadające osobowość prawną względnie uzyskać prawa takiego stowarzyszenia, wnoszą za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej miejsca przyszłej siedziby stowarzyszenia (bezpośrednia władza nadzorcza) pisemne podanie do odpowiedniej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej (władza rejestracyjna) o zarejestrowanie stowarzyszenia, dołączając 4 egzemplarze projektu statutu.

W statucie muszą być uwidocznione:

a) nazwa stowarzyszenia, odróżniająca je wyraźnie od innych stowarzyszeń zarejestrowanych w obrębie tego województwa, tudzież od władz i urzędów rządowych i samorządowych;
b) teren działalności i siedziba;

c) cel stowarzyszenia i środki działania;
d) sposób wstępowania i ustępowania członków oraz ich prawa i obowiązki;
e) sposób ustanawiania składek członkowskich;
f) władze stowarzyszenia (zarząd, walne zgromadzenie, komisja rewizyjna i t. d.), sposób ich tworzenia i uzupełniania, oraz zakres kompetencyj;
g) sposób reprezentowania stowarzyszenia nazewnątrz oraz warunki ważności jego uchwał i pism;
h) sposób załatwiania sporów, wynikających w obrębie stowarzyszenia;
i) sposób zaciągania przez stowarzyszenie zobowiązań majątkowych;
j) sposób zmiany statutu;
k) warunki lub sposób rozwiązania się stowarzyszenia.

Nadto w statucie musi być uwidoczniony stosunek stowarzyszenia do innych stowarzyszeń lub organizacyj, jeżeli ono zamierza podporządkować się im pod względem organizacyjnym lub ideowym.

Art. 20. Władza rejestracyjna może należycie umotywowaną decyzją podanie o rejestrację załatwić odmownie bądź z przyczyn wskazanych w art. 14, bądź z powodu, iż powstanie takiego stowarzyszenia nie odpowiada względom pożytku społecznego, może też swą zgodę na powstanie stowarzyszenia uzależnić od poczynienia zmian w statucie.

Art. 21. Jeżeli władza nie ma zastrzeżeń przeciwko projektowanemu stowarzyszeniu, względnie gdy zastrzeżenia te zostały w toku instancyj uchylone, władza wpisuje stowarzyszenie do prowadzonego przez siebie rejestru stowarzyszeń. Równocześnie wydaje ona założycielom jeden egzemplarz statutu z odpowiednią adnotacją. Ponadto o fakcie zarejestrowania władza na koszt założycieli ogłasza w Monitorze Polskim.

Od chwili wpisania do rejestru stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może obok właściwej nazwy używać dodatku: „stowarzyszenie zarejestrowane".

Art. 22. Przewidziane w artykule poprzednim wpis do rejestru i ogłoszenie winny w każdym razie obejmować:

a) nazwę i siedzibę stowarzyszenia, oraz teren działalności;
b) datę wpisu do rejestru;
c) cel stowarzyszenia i środki działania;
d) imiona i nazwiska założycieli;
e) ewentualne ograniczenia pełnomocnictw zarządu;
f) czas trwania stowarzyszenia, o ile jest on ograniczony.

Art. 23. W ciągu 2 tygodni od rozpoczęcia działalności stowarzyszenia jego zarząd obowiązany jest podać do wiadomości władzy rejestracyjnej, za pośrednictwem bezpośredniej władzy nadzorczej, skład zarządu oraz miejsce zamieszkania jego

członków, a także adres lokalu stowarzyszenia. To samo dotyczy późniejszych zmian składu zarządu i adresu stowarzyszenia, licząc termin od dokonania zmiany.

Dane co do składu zarządu i adresu stowarzyszenia wciąga się do rejestru.

Art. 24. Postanowienia art. 15 i 16 mają odpowiednie zastosowanie do stowarzyszeń zarejestrowanych, z tą zmianą, iż decyzja o rozwiązaniu stowarzyszenia należy do władzy rejestracyjnej.

Nadto na pisemne żądanie bezpośredniej władzy nadzorczej zarząd stowarzyszenia, pod osobistą odpowiedzialnością każdego z członków zarządu, obowiązany jest złożyć jej nie więcej niż w dwóch egzemplarzach sprawozdanie z działalności oraz rachunkowe stowarzyszenia za ubiegły okres sprawozdawczy, a także udzielać potrzebnych wyjaśnień.

Art. 25. W przypadku zawieszenia działalności lub rozwiązania stowarzyszenia, władza rejestracyjna uczyni odpowiednią adnotację w rejestrze. W miarę potrzeby bezpośrednia władza nadzorcza w tym przypadku zarządzi tymczasowe zabezpieczenie majątku stowarzyszenia, a do prowadzenia spraw niezbędnych, związanych z tym majątkiem, wyznaczy kuratora. Władza rejestracyjna zarządzi likwidację stowarzyszenia po zapadnięciu decyzji ostatecznej o rozwiązaniu, o ile wykonanie decyzji nie zostało wstrzymane.

Art. 26. Jeżeli: 1) liczba członków stowarzyszenia spadnie poniżej 10, lub 2) stowarzyszenie nie posiada przewidzianego statutowo zarządu i niema warunków do jego wyłonienia, względnie nie wyłania w ciągu najmniej rocznego okresu czasu, lub 3) organ ten nie był odnawiany najmniej w ciągu 3 okresów przewidzianego statutowo czasu jego urzędowania, albo 4) zajdą inne okoliczności, świadczące, że stowarzyszenie faktycznie istnieć przestało, lub że istnienie jego stało się bezprzedmiotowe, — władza rejestracyjna, z własnej inicjatywy, na wniosek wyznaczonego w myśl art. 30 kuratora albo na czyjkolwiek wniosek, stwierdzi te okoliczności i zadecyduje likwidację stowarzyszenia.

Art. 27. Majątek stowarzyszenia, rozwiązanego przez władzę, względnie takiego, co do którego władza zadecydowała likwidację na podstawie art. 26, będzie użyty na cel w statucie jego przewidziany. W braku odpowiednich postanowień przeznaczenie majątku określi władza rejestracyjna, uwzględniając cele stowarzyszenia.

Art. 28. Zmiany statutu stowarzyszenia mają być dokonywane trybem dla powstania stowarzyszenia ustalonym. Jeżeli zmiany te dotyczą danych, uwidocznionych w rejestrze, powinny być one wciągnięte do rejestru i ogłoszone trybem w art. 21 przewidzianym.

Art. 29. Stowarzyszenie powinno posiadać zarząd, który zastępuje je nazewnątrz tak wobec władz jak i wobec osób trzecich.

Art. 30. W razie braku zarządu, zdolnego do działań prawnych, władza rejestracyjna z własnej inicjatywy lub na żądanie osoby interesowanej, ustanowi kuratora, który zastępuje zarząd na czas potrzebny do usunięcia powyższego braku lub zadecydowania likwidacji. Kuratora, wyznaczonego w myśl art. 25 lub art. 30, władza może w każdym czasie odwołać, wyznaczając w razie potrzeby w jego miejsce inną osobę.

Art. 31. Obowiązkiem zarządu jest zwoływanie walnego zgromadzenia w przypadkach statutem przewidzianych, a w razie braku odpowiednich postanowień, co najmniej raz do roku.

Walne zgromadzenie stanowi najwyższą władzę stowarzyszenia, uprawnioną do decydowania o tych wszystkich sprawach, należących do zakresu działania stowarzyszenia, do których statut nie upoważnił innych jego organów.

Walne zgromadzenie składa się z członków, odpowiadających warunkom statutowo przewidzianym, a w razie braku wskazówek w statucie — ze wszystkich członków, z mocy prawa nie wyłączonych od głosowania.

Art 32. Zarząd obowiązany jest zwołać walne zgromadzenie, jeżeli tego zażąda określona w statucie ilość członków, lub, w braku odpowiedniego postanowienia, jeżeli tego z podaniem powodów zażąda co najmniej 1/10 część ogółu członków stowarzyszenienia, uprawnionych do głosowania.

W razie nieuczynienia zadość temu żądaniu władza rejestracyjna może upoważnić członków, którzy z żądaniem wystąpili, do zwołania walnego zgromadzenia, tudzież wyznaczyć przewodniczącego zgromadzenia. Na upoważnienie powyższe należy się powołać przy zwołaniu zgromadzenia.

Art. 33. Wpisaniu do rejestru, oprócz danych przewidzianych w poprzednich artykułach, podlegają także:

a) otwarcie upadłości;
b) otwarcie likwidacji, imiona i nazwiska likwidatorów, zmiany w ich składzie, ukończenie likwidacji, wykreślenie zlikwidowanego stowarzyszenia z rejestru.

Art. 34. Obowiązkiem zarządu jest zgłoszenie do władzy rejestracyjnej oprócz danych, o których mowa w poprzednich artykułach, także: o ograniczeniach pełnomocnictw zarządu, o rozwiązaniu się stowarzyszenia na mocy własnej uchwały lub skutkiem osiągnięcia celu stowarzyszenia, o otwarciu likwidacji, oraz imionach i nazwiskach likwidatorów, gdy likwidację zadecydowało stowarzyszenie.

Art. 35 Zgłoszenie: zmian w składzie likwidatorów, ukończenia likwidacji i wniosku o wykreślenie stowarzyszenia z rejestru jest obowiązkiem likwidatorów.

Wpisanie do rejestru otwarcia upadłości oraz otwarcia likwidacji, zarządzonej przez władzę, a także imion i nazwisk kuratora lub likwidatorów następuje z urzędu.

Art. 36. Rejestry stowarzyszeń są jawne i dostępne dla osób trzecich. Każdemu przysługuje prawo otrzymania uwierzytelnionych odpisów i wyciągów z tych rejestrów.

Art. 37. W razie rozwiązania się stowarzyszenia na skutek własnej uchwały lub upływu terminu, na który zostało utworzone, albo osiągnięcia celu stowarzyszenia i w braku w statucie postanowień co do przeznaczenia majątku stowarzyszenia, względnie co do sposobu likwidacji majątku, ostatnie walne zgromadzenie uchwali przeznaczenie tego majątku.

W braku również takiej uchwały będzie miał analogiczne zastosowanie art. 27.

Art. 38. Likwidatorami stowarzyszenia w przypadku, przewidzianym w art. 37, są członkowie ostatniego zarządu, o ile statut, lub — w braku postanowienia statutu — uchwala ostatniego walnego zgromadzenia, nie postanawiają inaczej.

W innych przypadkach likwidacji, likwidatorów wyznacza władza rejestracyjna. Władza ta również może ich odwołać lub na ich prośbę zwolnić, wyznaczając na ich miejsce inne osoby.

Art. 39. Likwidatorowie nie mogą zawierać takich umów i przedsiębrać takich czynności prawnych, które nie wynikają z potrzeb likwidacji.

Likwidatorowie mają obowiązek starać się o przeprowadzenie likwidacji w jak najkrótszym czasie, dbając przytem, aby masa likwidacyjna możliwie nie uległa uszczupleniu. Jeżeli likwidacja nie zostanie zakończona w ciągu jednego roku od jej postanowienia, likwidatorowie przedstawią przyczyny tego władzy rejestracyjnej, która bądź uzna je za uzasadnione i odpowiednio przedłuży termin, bądź celem zakończenia likwidacji postąpi w myśl postanowień art. 38 ust. 2.

Art. 40. Prawo zakładania oddziałów służy tylko tym stowarzyszeniom, które w swych statutach przewidują takie uprawnienie i zasady organizacji tych oddziałów.

Art. 41. Kierownictwo oddziału, zakładanego zgodnie z przepisami statutu stowarzyszenia, obowiązane jest zawiadomić o założeniu oddziału powiatową władzę administracji ogólnej miejsca siedziby oddziału, dołączając:

1) egzemplarz statutu stowarzyszenia;

2) dowód zgody centrali stowarzyszenia na powstanie oddziału;

3) wykaz składu osobowego kierownictwa oddziału wraz z jego adresami i

4) adres lokalu, w którym ma się mieścić oddział.

Władza może sprzeciwić się założeniu oddziału w warunkach i na zasadach przewidzianych w art. 13 ust. 1 i art. 14.

Kierownictwo oddziału ma również obowiązek w 2-tygodniowym terminie zawiadomić władzę o każdorazowej zmianie swego składu osobowego, adresu oddziału i statutu stowarzyszenia, licząc termin powyższy od dokonania zmiany względnie od powzięcia o niej wiadomości.

Postanowienia art. 15 i 16 mają odpowiednie zastosowanie do oddziałów stowarzyszenia.

Art. 42. Związki stowarzyszeń lub innych osób prawnych mogą być zakładane przy analogicznem zastosowaniu do nich przepisów niniejszego rozdziału, z tą różnicą, że dla założenia związku wystarczy udział trzech stowarzyszeń względnie osób prawnych.

Art. 43. W stosunku do stowarzyszeń, korzystających z ofiarności publicznej, albo z zapomóg udzielonych im przez władze lub instytucje publiczne, bez względu na cele tych stowarzyszeń, mają zastosowanie następujące postanowienia:

a) o terminie, miejscu i przedmiocie każdego walnego zgromadzenia obowiązane są zawiadamiać bezpośrednią władzę nadzorczą; dotyczy to również posiedzeń zarządu stowarzyszenia, o ile przedmiotem obrad mają być sprawy, związane z użyciem funduszów uzyskanych w drodze określonej we wstępie niniejszego artykułu;

b) władza może delegować na ich posiedzenia swego przedstawiciela, upoważnionego do zabierania głosu, żądania informacyj od zarządu, komisji rewizyjnej i innych organów stowarzyszenia, i czynienia swych uwag co do gospodarki stowarzyszenia, celowości czynionych wydatków, potrzebnych reform i t. p.; delegatem tym może być zarówno urzędnik władzy rządowej jak i zainteresowanej władzy samorządowej lub instytucji publicznej;

c) w razie powtarzających się uchybień w gospodarce stowarzyszenia może ono być przez władzę rejestracyjną pozbawione prawa korzystania z ofiarności publicznej lub z zapomóg.

Art. 44. Nadzór władz nad stowarzyszeniami, przewidziany w niniejszym rozdziale, nie narusza uprawnień władz, wynikających z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucyj opiekuńczych.

Art. 45. Bliższe przepisy co do sposobu prowadzenia rejestru, zgłaszania wniosków, formy ogłoszeń, udostępnienia korzystania z rejestru, sposobu postępowania w sprawach rejestracji, oraz co do opłat rejestracyjnych, a także za odpisy i wyciągi z rejestru, wydaje Minister Spraw Wewnętrznych.

Rozdział IV.

Stowarzyszenia wyższej użyteczności.

Art. 46. Stowarzyszenia, których rozwój jest szczególnie użyteczny dla interesu państwowego lub społecznego Rzeczypospolitej, mogą być uznane za stowarzyszenia wyższej użyteczności.

Art. 47. Uznanie to następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, wydanego na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych postawiony w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Uznaniu towarzyszy nadanie stowarzyszeniu odpowiedniego statutu, regulującego w szczegółach byt prawny stowarzyszenia.

Jeżeli stowarzyszenie to było poprzednio zarejestrowane w innym trybie, ma być ono skreślone z dotychczasowego rejestru.

Zmiany statutu odbywają się tym samym trybem co nadanie statutu.

Art. 48. Stowarzyszenie wyższej użyteczności posiada osobowość prawną.

Stowarzyszenie może przyjmować zapisy i darowizny oraz nabywać majątek ruchomy i nieruchomy bez ograniczeń i bez potrzeby uzyskiwania zezwoleń, przewidzianych w przepisach specjalnych, regulujących sprawy zapisów i darowizn oraz nabywania majątku przez osoby fizyczne i prawne.

Art. 49. Minister Spraw Wewnętrznych i Minister Skarbu władni są do udzielania stowarzyszeniom wyższej użyteczności szczególnych ulg i zwolnień w podatkach i opłatach tak państwowych jak komunalnych.

Art. 50. Przewidziane w art.2 ograniczenia co do udziału w stowarzyszeniach osób nieletnich nie dotyczą stowarzyszeń wyższej użyteczności, o ile statut sprawę udziału tych osób ureguluje inaczej.

Młodzież szkolna uczestniczyć może w sowarzyszeniach wyższej użyteczności jedynie w oddziałach, zorganizowanych dla niej w obrębie szkół i znajdujących się pod dozorem władz szkolnych.

Art. 51. Uznaniu może towarzyszyć nadanie stowarzyszeniu przywileju wyłączności działania w określonym zakresie na obszarze całego Państwa lub mniejszym, co pociągnie za sobą wyłączenie wszelkich innych stowarzyszeń od wkraczania w ten zakres na odpowiednim obszarze bez względu na ich dotychczasowe uprawnienia i brzmienie statutów.

Art. 52. Nadzór nad stowarzyszeniami wyższej użyteczności sprawuje Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 53. Do wykonywania nadzoru władza nadzorcza powoła dla każdego stowarzyszenia specjalnego delegata, uprawnionego do stałej kontroli stowarzyszenia stosowne do instrukcji, jaka będzie dla delegata przez władzę nadzorczą ustalona.

Art. 54. W razie stwierdzenia, że stowarzyszenie wyższej użyteczności nie wypełnia swych zadań lub wypełnia je nienależycie, władza nadzorcza może zawiesić w działalności władze zarządzające stowarzyszenia i ustanowić zarząd przymusowy na czas potrzebny do zwołania walnego zgromadzenia członków, celem przeprowadzenia nowych wyborów władz zarządzających.

Art. 55. W warunkach szczególnych, przewidzianych w statutach stowarzyszeń, jak również w tych przypadkach, kiedy wymaga tego interes Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów, stowarzyszenia wyższej użyteczności będą podporządkowane władzom państwowym, przewidzianym w ich statutach.

Art. 56. Gdyby stowarzyszenie wyższej użyteczności straciło rację bytu, Rada Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych postawiony w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami zadecyduje jego rozwiązanie.

W tym przypadku Minister Spraw Wewnętrznych wyznaczy likwidatora (ów) stowarzyszenia.

Gdyby statut stowarzyszenia nie przewidywał przeznaczenia jego majątku na przypadek rozwiązania, zadecyduje o tem Rada Ministrów.

Rozdział V.

Postanowienia karne.

Art. 57. Niezastosowanie się do zarządzeń władzy nadzorczej, wydanych na podstawie art. 11 ust. 2, art. 15 i 24, jako też przekroczenie postanowień art. 12, 13, 23 ust. 1, art. 41, 43 pkt. a i art. 59 ust. 2 ulega w trybie karno-administracyjnym grzywnie do 500 zł.

Rozdział VI.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 58. Do stowarzyszeń istniejących w chwili wejścia w życie niniejszego prawa będą miały zastosowanie jego postanowienia.

Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami drogą rozporządzeń określa bliżej sposoby przystosowania tych stowarzyszeń do wymagań niniejszego

prawa, jak również sposoby załatwienia spraw będących w toku postępowania w chwili wejścia w życie niniejszego prawa.

Spółdzielnie, istniejące w chwili wejścia w życie nieniejszego prawa, jeżeli uprawiają działalność kulturalną — mają obowiązek w ciągu 3 miesięcy zgłosić powiatowej władzy administracji ogólnej dane, przewidziane w art. 12.

Art. 59. Związki zawodowe, istniejące na podstawie dekretu z dnia 8 lutego 1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów o pracowniczych związkach zawodowych (Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 209), którym władze, w dekrecie przewidziane, zezwoliły na wykonywanie statutowej działalności na obszarze całego Państwa, mają prawo swobodnego otwierania swych filij poza terenem, na którym obowiązuje ten dekret, z zachowaniem jedynie przepisów ust. 2 niniejszego artykułu, przyczem zwolnione są przy otwieraniu swych filij od obowiązku dostosowania się do artykułów 2, 12 — 14, 19 — 26, 28, 29, 31 — 42, 45 — 56 niniejszego prawa.

Zarządy centralne związków zawodowych, wymienionych w ust. 1, otwierają swe filje na terenie, na którym nie obowiązuje dekret z dnia 8 lutego 1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów o pracowniczych związkach zawodowych w ten sposób, że o otwarciu filji zawiadamiają w przeciągu 3 dni właściwego inspektora pracy, oraz powiatową władzę administracji ogólnej, właściwą dla miejscowości, w której filję otwarto, przy równoczesnem złożeniu statutu związku centralnego oraz podaniu siedziby filji i każdorazowego jej kierownictwa.

Filje, zarejestrowane w myśl przepisu ust. 2, podlegają odnośnie swej działalności wszystkim pozostałym przepisom niniejszego prawa nie wymienionym w ust. 1.

Art. 60. Unormowane rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 688) stowarzyszenie „Polski Czerwony Krzyż" ma być uważane za „stowarzyszenie wyższej użyteczności" w znaczeniu nieniejszego prawa i podlegać nadal odpowiednim jego postanowieniom.

Art. 61. Przez powiatową władzę administracji ogólnej w znaczeniu niniejszego prawa w powiatach miejskich należy rozumieć starostę grodzkiego, a na obszarze województwa śląskiego — dyrektora policji; przez wojewódzką władzę administracji ogólnej należy rozumieć także wojewodę śląskiego.

Art. 62. Wykonanie niniejszego prawa i wydanie w tym celu potrzebnych rozporządzeń wykonawczych porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 63. Prawo niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1933 roku.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego prawa tracą moc wszelkie przepisy w przedmiotach niem unormowanych, a w szczególności:

a) dekret o stowarzyszeniach z dnia 3 stycznia 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 3, poz. 88);
b) tymczasowe przepisy o stowarzyszeniach i związkach z dnia 4/17 marca 1906 r., powołane w artykule 1 powyższego dekretu;
c) rozporządzenie Generalnego Komisarza Ziem Wschodnich o stowarzyszeniach z dnia 25 września 1919 r. (Dz. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 25, poz. 255);
d) ustawa o prawie stowarzyszania się z dnia 15 listopada 1867 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 134);
e) ustawa o stowarzyszeniach z dnia 19 kwietnia 1908 r. (Dz. ust. Rzeszy Niem. str. 151);
f) przepisy kodeksu cywilnego Rzeszy Niem., o ile odnoszą się do stowarzyszeń, uregulowanych niniejszem prawem;
g) ustawa z dnia 3 grudnia 1924 r. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień o pracowniczych związkach zawodowych, względnie o stowarzyszeniach, a mianowicie postanowień dotyczących zrzeszania się pracowników państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 1012);
h) przepis pkt. c) art. 22 ustawy z dnia 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 726) co do rejestracji towarzystw i legalizacji ich statutów;
i) ustawa z dnia 4 lipca 1923 r. w sprawie zakładania filij przez związki zawodowe na terenie działania austrjackiej ustawy o stowarzyszeniach z dnia 15 listopada 1867 r. (austr. Dz. Ust. Nr. 134), oraz rozporządzenia komisarza generalnego Ziem Wschodnich z dnia 25 września 1919 r. (Dz. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 25, poz. 255) (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 594).

Przepisy niniejszego prawa nie naruszają w niczem postanowień, zawartych w umowach międzynarodowych.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*
Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*
Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Sew. Ludkiewicz*
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*
Kierownik Ministerstwa Komunikacji: *M. Butkiewicz*
Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*
Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner.*

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 17 grudnia 1932 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości i Opieki Społecznej o przystosowaniu stowarzyszeń i spraw będących w toku do przepisów prawa o stowarzyszeniach.

Na podstawie art. 58 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospoiltej z dnia 2 7padziernika 1932 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 808) zarządza się co następuje:

§ 1. Stowarzyszenia i związki stowarzyszeń, istniejące prawnie w chwili wejścai w życie prawa o stowarzyszeniach, opierają nadal swój byt prawny na ostatniej decyzji, wydanej co do zatwierdzenia (rejestracji) stowarzyszenia na podstawie przepisów dotychczasowych przez właściwą władzę bądź administracyjną, bądź sądową.

Pozatem do stowarzyszeń, o których mowa w ust. 1, będą stosowane odpowiednie postanowienia prawa o stowarzyszeniach, a w szczególności: do stowarzyszeń nie posiadających osobowości prawnej — postanowienia o stowarzyszeniach zwykłych, a do stowarzyszeń, posiadających osobowość prawną — postanowienia o stowarzyszeniach zarejestrowanych, ze zmianami, przewidzianemi w niniejszem rozporządzeniu.

§ 2. Wpisy do rejestru, przewidziane w prawie o stowarzyszeniach, nie dotyczące zmiany statutu, będą czynione w rejestrach dotychczasowych, prowadzonych przez władze administracji ogólnej, o tyle tylko, o ile rejestr dawny zawiera odpowiednie rubryki. Dane, nieprzewidziane w tych rubrykach będą uwidocznione w aktach, dotyczących stowarzyszenia.

Tak samo w aktach tylko będą uwidocznione dane co do tych stowarzyszeń, dla których rejestry nie były prowadzone.

W razie zmiany statutu stowarzyszenie musi być zarejestrowane ponownie według przepisów prawa o stowarzyszeniach.

§ 3. Istniejące w województwach poznańskiem, pomorskiem i górnośląskiej części województwa śląskiego stowarzyszenia, które w myśl przepisów dotychczasowych nie były wciągnięte do rejestrów sądowych, winny do dnia 31 grudnia 1933 r. zgłosić swoje istnienie w myśl wymagań art. 12 prawa o stowarzyszeniach.

Po otrzymaniu wspomnianego w ust. 1 zgłoszenia władza ustosunkuje się do niego według art. 13 i 14 tegoż prawa.

Stowarzyszenia, które nie zastosują się do postanowienia ust. 1 niniejszego paragrafu, będą uważane za rozwiązane z mocy prawa, z zastrzeżeniem postanowień § 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. W województwach poznańskiem, pomorskiem i górnośląskiej części województwa śląskiego z chwilą wejścia w życie prawa o stowarzyszeniach ustaje właściwość dotychczasowych sądów rejestrowych w zakresie wpisywania do rejestru sądowego stowarzyszeń nowopowstających oraz zmian statutów stowarzyszeń istniejących.

Sądy te natomiast zachowują w dalszym ciągu swoją właściwość w zakresie przechowywania istniejących rejestrów, dokonywania w nich wszelkich innych wpisów, przewidzianych przepisami prawa o stowarzyszeniach, tudzież — wydawania odpisów, wyciągów i okazywania rejestrów.

Celem zmiany statutu stowarzyszenia, wciągniętego do rejestru sądowego, musi być ono zarejestrowane ponownie według przepisów prawa o stowarzyszeniach i przez władze w tem prawie przewidziane. Po zarejestrowaniu takiego stowarzyszenia władza rejestracyjna zawiadamia o tem dotychczasowy sąd rejestrowy, który na podstawie tego zawiadomienia skreśla stowarzyszenie ze swego rejestru.

Sądy rejestrowe będą udzielać władzom właściwym według prawa o stowarzyszeniach potrzebnych im danych z prowadzonego przez siebie rejestru i odpowiednich akt.

§ 5. Sprawy z zakresu działania prawa o stowarzyszeniach, niezakończone w I instancji, mają być załatwione na podstawie przepisów tego prawa i przez władze w niem przewidziane.

W tym celu władze administracji ogólnej, w których załatwieniu sprawy te znajdują się, wezwą strony do odpowiedniego uzupełnienia ich podań i stosownie do wyniku takiego uzupełnienia skierują akta do władz właściwych według przepisów prawa o stowarzyszeniach.

Sprawy o rejestrację, niezałatwione w I instancji przez sądy rejestrowe, sądy te niezwłocznie przekażą władzom rejestracyjnym, właściwym w myśl prawa o stowarzyszeniach. Władze te z nadesłanemi sprawami postąpią stosownie do postanowienia ust. 2 niniejszego paragrafu.

§ 6. Sprawy, będące w toku załatwienia w instancji II (odwoławczej) mają być załatwione na podstawie przepisów dotychczasowych.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze nie ogranicza praw, przyznanych stowarzyszeniom na podstawie Polsko-Niemieckiej Konwencji Górno-Śląskiej, zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 r.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1933 r.

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*
Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*
Minister Opieki Społecznej: *Hubicki.*

Komunikaty.

Jak Kolegom wiadomo Zarząd Główny rozesłał pisma do Kół naszego Stowarzyszenia, prosząc o nadsyłanie uwag o pracy w Kontroli Skarbowej, przyczem podano termin 15.XII.1932 r.

Niektórzy Koledzy, względnie Koła nie zdążyły opracować w oznaczonym terminie swych uwag, dlatego zwracamy się z apelem, aby uprzejmie, pomimo upływu terminu zechcieli swe cenne uwagi i spostrzeżenia nadesłać pod adresem Zarządu Gł. S. U. K. S. Warszawa, Koszykowa 45.

Prosimy o uwagi, tak co do obecnej pracy w Kontroli, jak i co do ewentualnych zmian systemu pracy oraz uzyskania jaknajwiększych wyników. Gdyby Koledzy zmuszeni do krytyki pewnych stosunków, czy zarządzeń obawiali się ujawniać swych nazwisk prosimy uwagi nadsyłać bez podpisu.

* * *

Na skutek uchwały plenarnego posiedzenia Zarządu Gł. S. U. K. S. wzywa się wszystkich Kolegów zalegających ze spłatą zaciągniętych pożyczek, aby spłacili je do dnia 1 lutego 1933 roku, gdyż w przeciwnym wypadku Zarz. Gł. zmuszony będzie ściągać je drogą sądową.

* * *

Koledzy posiadający u siebie niesprzedane cegiełki na Dom Zdrowia w Jamnej zechcą je zwrócić w terminie do 1 lutego 1933 r. do Zarządu Głównego, gdyż Komisja Emisyjna Cegiełek likwiduje się i zamyka rachunki. Cegiełki były wysyłane listami poleconemi i dlatego w interesie wszystkich adresatów leży jaknajprędzej dokonać rozrachunku aby nie narażać się na przykrości, dodatkowe wyjaśnienia oraz ewentualne dochodzenie pretensji ze strony Komisji nawet na drodze sądowej.

* * *

Wielokrotnie Redakcja apelowała do Kolegów o nadsyłanie wiadomości z życia Kół, jednak wiadomości te są dość skąpe, raz jeszcze przeto zwracamy się do Kolegów donoście nam o tem, jak pracujecie w Kołach, o imprezach, obchodach, ważniejszych wydarzeniach, a Redakcja jaknajchętniej pomieszczać będzie takie wiadomości w Czasopiśmie.

W sprawie N. T. A.

Zwracamy uwagę Wszystkich Czytelników na brzmienie art. 115 dekretu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27/X 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym.

Art. 115. (1) W sprawach, w których skargi wniesione zostały do Trybunału przed dniem 1 kwietnia 1932 r., skarżący lub ich pełnomocnicy obowiązani są w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego zgłosić pisemne oświadczenie, czy skargi swe w dalszym ciągu popierają. W oświadczeniu tem należy nadto podać, czy skarżący żąda przeprowadzenia rozprawy.

(2) Niezłożenie oświadczenia w terminie określonym w ust 1, jak również złożenie oświadczenia przeczącego, uważa się za odstąpienie od skargi i pociąga za sobą umorzenie postępowania.

(3) Postanowienia ust. 1 nie stosuje się do spraw, w których przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego doręczono stronie skarżącej wezwanie na rozprawę.

Otrzymaliśmy poniższą odezwę, którą w całości drukujemy:

FUNDUSZ POMOCY BEZROBOTNYM.

Warszawa, Czerniakowska 231/III p. Telefon 9-97-03

PREZYDJUM KOMITETU NACZELNEGO
Nr. 300/Pr.
W sprawie pomocy dla bezrobotnych.

Do
Międzyzwiązkowego Komitetu
Stowarzyszeń
Pracowników Państwowych

Fundusz Pomocy Bezrobotnym, powołany rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej z dnia 23.VIII.32 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 664) do łagodzenia skutków bezrobocia, zwraca się do Międzyzwiązkowego Komitetu z uprzejmą prośbą o wystosowanie apelu do ogółu pracowników państwowych w sprawie pomocy materjalnej na rzecz osób, pozostających bez pracy i nie posiadających środków utrzymania, a korzystających ze świadczeń Funduszu Pomocy Bezrobotnym.

Fundusz uprzejmie wyjaśnia, że jego źródła dochodowe, ustanowione wyżej powołanem rozporządzeniem, w pewnej części tylko byłyby w stanie zaspokoić potrzeby w tym zakresie i razem nawet z dotacjami na tel cel Skarbu Państwa będą niewystarczające, szczególnie w okresie zimowym.

Powodowany troską o los bezrobocia, w celu zgromadzenia jak największych środków na akcję pomocy doraźnej, Fundusz odwołuje się do ofiarności społecznej i w tej chwili ma już pewne deklaracje ofiar ze strony organizacyj gospodarczych. W roku ubiegłym, w czasie akcji b. Naczelnego Komitetu do spraw

Bezrobocia, wpływy z samoopodatkowania się sfer pracujących dały bezmała tyleż, co i świadczenia przemysłu i handlu. Mając to na uwadze, oraz ufając solidarności warstw pracujących i wielokrotnie stwierdzonem zrozumieniu przez nich idei samopomocy pracy społecznej, Fundusz Pomocy Bezrobotnym zwraca się z uprzejmą prośbą do Międzyzwiązkowego Komitetu o uwzględnienie powyższych motywów i autorytatywne wezwanie ogółu pracowników do jak największych ofiar w granicach obecnych możliwości materjalnych sfer reprezentowanych przez Międzyzwiązkowy Komitet.

Fundusz prosi Komitet o powiadomienie o zajętem w tej sprawie stanowisku.

Dyrektor — Prezydjum

(—) T. Grunwald — *(—) C. Klarner (—) Dr. Jurkiewicz*

Ze swej strony gorąco apelujemy do Kolegów o poparcie działalności Funduszu Pomocy Bezrobotnym. Nadmieniamy, że Koło Stołeczne S. U. K. S. zajęło się bezinteresownie przeprowadzaniem wywiadów, oraz kwalifkowaniem bezrobotnych na terenie Warszawy — chcąc w ten sposób oszczędzić kosztów administracyjnych instytucjom zajmującym się opieką nad bezrobotnymi, a w szczególności Obywatelskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej.

O tem, że współpraca taka jest b. pożądana świadczy poniższy list.

**OBYWATELSKI
KOMITET POMOCY SPOŁECZNEJ
W WARSZAWIE**

**ZARZĄD
Grzybowska 45. Tel. 785-40**

d. 5 stycznia 1933 r.
№ 3255

Do
Stowarzyszenia Urzędników
Kontroli Skarbowej

Współpraca J. W. Panów z Komitetem, rozpoczęta w m-cu grudniu r. ub., jest dla Komitetu niezmiernie owocna i cenna.

Podjęte przez J. W. Panów zadanie ułatwia Komitetowi działalność opiekuńczą nad bezrobotnymi i w wyniku pozwala nam na szybsze zaspakajanie potrzeb bezrobotnych.

Serdecznie dziękując J. W. Panom za dotychczasową współpracę prosimy o jej kontynuowanie, jednocześnie zaś komunikujemy, że przyrost zgłoszeń do Komitetu w chwili obecnej jest bardzo znaczny i sięga do kilkuset zgłoszeń dziennie, to też prosimy J.W. Panów o łaskawe zakomunikowanie nam czy JW.Panowie mogą współpracę swą z Komitetem jeszcze rowinąć i w jakim stopniu.

Z poważaniem

B. Herburt—Heybowicz — *L. J. Evert—Senator*

W SPRAWIE NASZEJ ANKIETY.

Faktem powszechnie znanym i nie ulegającym wątpliwości, jest, że pracownicy państwowi muszą dokonywać nadzwyczajnych wysiłków, aby przeżyć miesiąc, otrzymując na 1-go kwotę b. nikłą w stosunku do swych potrzeb.

Powoduje to stałe zadłużanie coraz liczniejszych rzesz pracowników państwowych.

Wszystkie te długi, stale narastające odsetki i ciężary nie są dostatecznie znane i oceniane.

Skutkiem tego wszystkie teoretyczne obliczenia siły nabywczej płac nie mają wartości, bo nie uwzględniają one owych b. poważnych pozycji wydatków na spłatę rat zadłużenia i odsetek.

Dokładne stwierdzenie istniejącego stanu ma ważne znaczenie tak dla pracowników, jako argument w walce o płace, jak i dla ekonomistów dając obraz warunków materjalnych licznego odłamu społeczeństwa.

Związki i Stowarzyszenia pracowników państwowych postanowiły zebrać dane co do warunków rodzinnych i zarobkowych oraz zadłużenia swych Członków drogą rozpisania odpowiedniej ankiety. Zarząd naszego stowarzyszenia postanowił również przyłączyć się do tej akcji.

Nadesłane odpowiedzi zostaną opracowane przez poszczególne związki, a później przekazane do Państwowego Biura Statystycznego.

Tam opracowane naukowo, ściśle i bezstronnie dadzą wierny obraz warunków egzystencji pracowników państwowych.

Ankieta nie zawiera rubryk na nazwisko i miejsce pracy, gdyż celem jej jest dążenie do ustalenia warunków życiowych nie jednostek, ale ogółu Kolegów i pozwala na zupełnie szczere wypowiedzenie się. Zrozumiałe że *ankiety podpisywać nie należy*, wystarczy dokładnie i zgodnie z prawdą wypełnić poszczególne rubryki i wypełnioną kartkę bez podpisu nadesłać pod adresem Zarządu Gł. S. U. K. S. Warszawa, Koszykowa 45.

W p. 1-ym pewne wątpliwości nasuwa zapytanie odnośnie „wieku" i „osób będących na utrzymaniu z powodu braku pracy". Wiek pracownika pozwala się zorjentować co do jego możliwości zarobkowych, a ilość członków rodziny pozostających na utrzymaniu, gdyż utracili pracę wskutek kryzysu, pozwala zobrazować podwójne obciążenie pracownika, raz przez obniżkę pensji, drugi przez wzrost ilości utrzymywanych osób.

Raz jeszcze gorąco prosimy Wszystkich Kolegów o nadesłanie odpowiedzi, gdyż ankietę rozpisują wszystkie związki i nie wolno nam zaniedbywać przedstawienia w ogólnym zestawieniu i naszego stanu materjalnego.

Zarządy Kół prosimy o rozwinięcie energicznej akcji, aby nikt z Kolegów nie zaniedbał nadesłania odpowiedzi.

Ankieta

o stanie rodzinnym i zadłużeniu pracowników państwowych

na dzień 31 grudnia 1932 r.

I. a) wiek .... b) Ilość lat służby państwowej policzalnej do wysługi emerytalnej .... c) Stopień służbowy i szczebel ...., d) Stan rodzinny ...., e) Ilość dzieci .... z tego .... w szkołach państwowych ...., ... w szkołach prywatnych, f) Ilość osób będących na utrzymaniu .... w tem .... z powodu braku pracy.

II. a) Wysokość uposażenia miesięcznego łącznie z dodatkiem mieszkaniowym (brutto) Zł. .... gr. .... b) ryczałtu Zł. .... gr. ...., c) innych dochodów (zajęcia uboczne, praca żony i t. p.) Zł. .... gr. .... Razem dochód miesięczny wynosi Zł. .... gr. ....

IIa. Też same dochody w m. czerwcu 1931 r. a) ....

b) .... c) .... Razem ....

III. Zadłużenie:

a) zaliczki na uposażenie ze skarbu państwa . . . . Zł. .... gr. ....

b) pożyczki w kasach koleżeńskich banku i t. p. . . . . „ .... „ ....

c) wysokość zadłużenia towarowego (raty za ubranie, obuwie i t. p.) . . . . „ .... „ ....

d) z tytułu nieopłaconych wpisów szkolnych , ... „ .... „ ....

e) z tytułu zaległego czynszu za mieszkanie . . . . „ .... „ ....

f) inne . . . . „ .... „ ....

Razem . . . . Zł.......................gr.........

Wysokość miesięcznych rat spłacanych z tytułu zadłużenia Zł.....................gr............ w tem odsetek od pożyczek Zł.....................gr............

IV. Jakie wydatki zostały ograniczone (zredukowane) w związku z dokonanemi obniżkami uposażeń? *)

Np. a) komorne (przez przyjęcie sublokatora, zmniejszenie mieszkania, obniżenie czynszu przez gospodarza), b) opał, światło, c) nauka dzieci, d) książki, e) czasopisma, f) kino, teatr, g) wyjazdy na letniska, h) leczenie, i) utrzymanie, j) odzież i inne i jakie?

V. Wysokość ewentualnych oszczędności Zł, ... gr............

---

*) niepotrzebne wykreślić.

Wypełnić i wysłać w terminie do dnia 25.I.-33 r. bez podpisu.

Obowiązkiem moralnym każdego urzędnika jest należenie do swej zawodowej organizacji urzędniczej, bowiem w jedności siła!

Nie zmniejszać płac!

Nakładem Mac Millana w New-Yorku ukazała się ostatnio ciekawa rozprawa dwóch ekonomistów amerykańskich, — Deane'a i Norton'a („Investing in wages, a plan for eliminating the lean Years"), skierowana przeciwko obniżce płac pracowniczych. Zdaniem autora, pomyślność gospodarcza zależy przedewszystkiem od nabywczej siły społeczeństwa. Na podstawie bogatego materjału statystycznego, autorowie wykazują, iż począwszy od 1921 roku zyski przedsiębiorców przemysłowych nieproporcjonalnie wzrastały w stosunku do płac pracowników. Jeśli zważy się, iż połowa czystego zysku z zasady bywa przeznaczana na dalszy rozwój produkcji, — to, zgodnie z opinją autorów, należałoby podwyższać stale pobory pracowników, będących podstawową siłą nabywczą społeczeństwa, gdyż dziewięć dziesiątych swych zarobków wymieniają oni na towary.

Gdyby nie nadzieje, jakie pokładali przemysłowcy amerykańscy w eksporcie zagranicznym swych towarów, to niewątpliwie bardziejby się troszczyli o utrzymanie nabywczej siły własnego społeczeństwa. Eksport zagraniczny zawiódł jednakże, a to dlatego, iż nie tylko amerykańscy, lecz wszyscy przemysłowcy poczęli produkować „na eksport" i zalewać na wyścigi wszystkie rynki zbytu swym towarem, podczas gdy podstawowy element konsumcji — rzesze pracowników nie były w stanie nabywać ani krajowych, ani zagranicznych towarów wskutek zbyt nikłych zarobków.

Ponieważ zdolność produktywna zdążyła parokrotnie prześcignąć zdolność konsumcyjną społeczeństw, przeto obniżki zarobków pracowniczych nietylko, że nie są „lekarstwem" na kryzys, lecz, zdaniem autorów, są właśnie zaostrzeniem przebiegu przesilenia gospodarczego i wywołują katastrofy społeczne, których możnaby uniknąć, stosując zupełnie przeciwne metody zaradcze.

Pp. Deane i Norton proponują natychmiastową zwyżkę poborów pracowników przemysłowych kosztem znacznej części zysków przedsiębiorcy. Dostosowując swój plan do lokalnych warunków Stanów Zjednoczonych autorzy rozprawy proponują pozatem utworzenie „Giełdy Pracy", instytucji międzystanowej, którаby dla każdego przemysłu w każdym Stanie wyznaczała liczbę pracowników, liczbę godzin pracy, wysokość poborów i t. p. Zasadniczem zadaniem takiej „giełdy", byłaby daleko idąca kontrola produkcji, oraz kontrola zysków, których wysokość musiałaby pozostawać w ścisłym stosunku do wysokości poborów pracowniczych we wszystkich gałęziach przemysłu.

(Jutro Pracy).

Ogłoszenia.

Na skutek uchwały plenarnego posiedzenia Zarządu Głównego S. U. K. S. z dn. 28/X/32 zostanie wydzierżawiony „Dom Wypoczynkowy S. U. K. S. „Gorgany" w Jamnej na prowadzenie pensjonatu w roku 1933/34. Termin dzierżawy od 24 maja 1933 r. do 23 maja 1934 r.

Dzierżawca obowiązany jest prowadzić pensjonat na własne ryzyko i dozorować budynek przez cały czas trwana umowy. Wszyscy zgłaszający się członkowie S. U. K. S. korzystją ze specjalnych, ulgowych warunków.

Zarząd posiada koncesję ze starostwa nadworniańskiego o poniższym brzmieniu:

„Na podstawie art. 11 prawa przemysłowego z dn. 7/VI 1927 D. U. R. P. Nr. 53 poz. 468 udzielam Zarządowi Stowarzyszenia Urzędników Kontroli Skarbowej z siedzibą w Warszawie — Koncesje na prowadzenie pensjonatu pod godłem „Gorgany" w Jamnej z uprawnieniem przyjmowania obcych w gospodę i wydawania potraw i napoi ciepłych i chłodnych".

Bliższych informacyj udziela Zarząd Główny S. U. K. S. Warszawa, Koszykowa Nr. 45 m. 8.

Z dniem 1 lipca 1932 r. przeszedłem na emeryturę i objąłem we własny zarząd bydgoskie wydawnictwo ksiąg i druków kontrolnych dla przedsiębiorstw.

Wydawnictwo prowadzone jest fachowo, w dobrem wykonaniu, ceny umiarkowane, zredukowane, papier biały, dobry. Wszelkie księgi kontrolne i świadectwa przewozowe według nowych wzorów są już na składzie.

Proszę wszystkich pp. Kolegów o poparcie. Udzielam 5% rabatu na Stowarzyszenie U. K. S.

Józef Jankowski,
em. insp. Kontr. Skarb.
Wydawnictwo ksiąg i druków
akcyzowo-monopolowych.
Nowy Sącz.

Komitet redakcyjny: Stanisław Woropaj, Albin Wędołowski i Kazimierz Gliński

Redaktor JÓZEF WIERZBOWSKI

Wydawca: Zarząd Główny Stow. Urzędn. Kontr. Skarbowej w Warszawie

3004. Drukarnia Gospodarcza, Warszawa, Wspólna 54. Tel. 8-84-12.

